

Levnadsvillkor för barn och unga med funktionsnedsättning

Samordningsforum Myndighetsnätverket för barn- och ungdomsfrågor

14 april 2021

Uppföljning av levnadsvillkor

- På många områden saknas idag statistik och annan data där levnadsvillkor för barn och unga med funktionsnedsättning går att urskilja.
- Det saknas också kunskap om dessa barns förutsättningar och behov.
- På de områden där data går att bryta ner på funktionsnedsättning, uppvisar barn och unga med funktionsnedsättning sämre levnadsvillkor på i princip alla områden som MFD följt upp.
- Flickors sämre levnadsvillkor går igen i grupper barn och unga med funktionsnedsättning.

Mer stress och mindre trivsel i skolan

- Elever som känner sig ganska eller mycket **stressade av skolarbetet:**

Elever utan funktionsnedsättning 38 procent - Elever med funktionsnedsättning 48 procent

Flickor utan 48 procent – Flickor med 56 procent

Pojkar utan 28 procent – Pojkar med 37 procent

- Elever om de **trivs i sin klass:**

Elever utan funktionsnedsättning 72 procent – Elever med funktionsnedsättning 65 procent

Flickor utan 67 procent – Flickor med 62 procent

Pojkar utan 76 procent – Pojkar med 68 procent

Större psykisk ohälsa

- **Nöjda med livet:**

Flickor utan funktionsnedsättning 82 procent – Flickor med funktionsnedsättning 77 procent

Pojkar utan 91 procent – Pojkar med 82 procent

- **Psykosomatiska symptom**, minst två olika, minst en gång i veckan:

Elever utan funktionsnedsättning 39 procent – Elever med funktionsnedsättning 52 procent

Flickor utan 50 procent – Flickor med 62 procent

Pojkar utan 29 procent – Pojkar med 40 procent

Större risk för övergrepp och våld (åk 9 och åk 2 gymnasiet)

- Mer än dubbelt så många elever med funktionsnedsättning uppger att de har blivit utsatta för **psykisk misshandel och försummelse** jämfört med elever utan funktionsnedsättning.
- Dubbelt så många elever med funktionsnedsättning uppger att de har **upplevt våld mellan sina föräldrar** jämfört med elever utan funktionsnedsättning.
- Elever med funktionsnedsättning uppger i större utsträckning att de har blivit utsatta för **fysisk misshandel** jämfört med elever utan funktionsnedsättning.
- Fler elever med funktionsnedsättning uppger att de har varit utsatta för **sexuella övergrepp** av en vuxen jämfört med elever utan funktionsnedsättning.

Mer ensamma och mer tid på nätet

- Fler elever med funktionsnedsättning (i åldern 11 – 15 år) uppger att de oftast eller alltid känner sig **ensamma**. Flickor känner sig mer ensamma än pojkar, med och utan funktionsnedsättning.
- Mellan tre och fyra gånger så vanligt att barn med funktionsnedsättning **aldrig träffar vänner utanför nätet**. Men! Nätet är också en plats där många har sina vänner.
- Högre risk för **utsatthet på nätet** – mer än dubbelt så vanligt att ha blivit utsatt om man har en funktionsnedsättning (hotat, någon varit elak, lättklädda bilder etc.)

Vägar framåt

Möjligheter för bästa möjliga kunskap om levnadsvillkor för alla barn och unga:

- Inkludera funktionsnedsättning som bakgrundsvariabel i generella enkäter som når stora grupper av barn och unga.
- Riktade fördjupningsstudier och anpassade frågeformulär i särskola.
- Bred representation i insatser för att låta barn och unga komma till tals.
- Sprid den kunskap som finns till alla aktörer som arbetar med barn och unga.

Med kunskap om likheter och skillnader i barns och ungas levnadsvillkor går det att öka kvaliteten och träffsäkerheten i åtgärder och beslut om barn och unga samt utforma dessa på ett sätt som ger möjlighet till bästa möjliga utveckling för alla.